

НОВІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

ХАРКІВ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

***НОВІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА***

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

(1-28 ЛЮТОГО 2021 РОКУ)

ХАРКІВ – 2021

УДК 339.9(06)
Н73

Нові виклики та актуальні проблеми розвитку світового господарства :
Н73 матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 1–28 лют. 2021 р. /
Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ
ім. О. М. Бекетова, 2021. – 201 с.

ISBN 978-966-695-549-7

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Нові виклики та актуальні проблеми розвитку світового господарства», яка проходила з 1 лютого по 28 лютого 2021 року в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова. Піднімалися актуальні питання визначення та обґрунтування нових ризиків розвитку світового господарства і національних економік, були окреслені найголовніші проблеми, які стримують цей розвиток, та сформовані рекомендації щодо пошуку оптимальних шляхів їх подолання. Збірник розраховано на наукових працівників, докторантів, аспірантів, студентів та усіх, хто цікавиться проблемами розвитку світового господарства. Участь у конференції взяли науковці з провідних вітчизняних та закордонних вишів: Києва, Харкова, Дніпра, Полтави, Кривого Рогу, Хмельницька, Чернівців, а також Мінська, Варни, Ханоя, Ізміта, Мюнхена.

УДК 339.9(06)

ISBN 978-966-695-549-7

© Колектив авторів, 2021

© Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2021

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова: Бабасєв В. М., д-р наук з держ. упр., професор, ректор ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Заступники голови:

Сухонос М. К., д-р техн. наук, професор, проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова;

Старостіна А. Ю., канд. техн. наук, начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова;

Решетило В. П., д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної теорії та міжнародної економіки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Члени оргкомітету:

Бервєно О. В., д-р екон. наук, професор кафедри економічної теорії та міжнародної економіки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова;

Тютюнникова С. В., д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної теорії та економічних методів управління ХНУ ім. В. Н. Каразіна;

Кириленко В. І., д-р екон. наук, професор, зав. кафедри економічної теорії ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»;

Костишина Т. А., д-р екон. наук, професор, зав. кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі;

Ткаліч Т. А., д-р екон. наук, професор, зав. кафедри цифрових систем та технологій ДУО «Інститут бізнесу Білоруського державного університету»;

Данг Суан Хоан, д-р екон. наук, професор, президент Національної академії державного управління, Ханой, В'єтнам;

Демірова С. Д., д-р екон. наук, доцент, керівник кафедри індустріального менеджменту Технічного університету, Варна, Болгарія;

Фатіх Акбулут, д-р наук з держ. упр., доцент, доцент кафедри політології та державного управління Університету Коджаелі, Ізміт, Туреччина;

Москвіна А. О., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та міжнародної економіки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

вигоду від того, що є частиною цього кластера, і того, що ці вигоди призводять до зростання економічної активності та обсягу виробництва в регіоні. Наведені приклади кластерів свідчать про реальні потреби в міжрегіональній господарській кооперації. Завданнями таких кластерів переважно є діяльність не лише на внутрішніх ринках, а, насамперед, на зовнішніх. Водночас сьогодні кластерами реалізуються цілі як своїх учасників, так і розвитку територій, на яких вони функціонують.

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

І. В. СІДЕЛЬНИКОВА, канд. екон. наук, доц.,
проф. кафедри економічної теорії, фінансів і обліку

К. Ю. ПЕШЕНКО, магістрант

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, м. Харків*

Аграрний сектор, який здійснює достатньо вагомий внесок у функціонування національної економіки, характеризується динамічним розвитком інтеграційних процесів. Останній відбувається під впливом економічних, політичних, соціальних, ментальних трансформацій у суспільстві та в аграрній сфері зокрема.

У загальному вигляді агропромислову інтеграцію трактують як поєднання сільськогосподарського виробництва з переробною промисловістю та іншими галузями народного господарства. Коли йдеться про агропромислову інтеграцію в широкому сенсі, мають на увазі розвиток виробничих і економічних зв'язків між галузями та підприємствами агропромислового комплексу, які пов'язані між собою, технологічно й об'єктивно орієнтовані на поєднання їхніх матеріальних інтересів у процесі виробництва і реалізації кінцевої продукції із сільськогосподарської сировини. Посилення таких зв'язків є закономірним явищем [1].

Характерними ознаками агропромислової інтеграції є наступні: тісне об'єднання в одному підприємстві сільськогосподарського виробництва і переробної промисловості за отримання необхідних пропорцій в їхньому розвитку; більш високий рівень організації сільськогосподарського та промислового виробництва, що забезпечує раціональне використання трудових ресурсів, підвищення продуктивності праці і зниження собівартості кінцевої продукції; поглиблена і стійка спеціалізація сільськогосподарського виробництва; наявність великих, технічно озброєних підприємств із переробки сільськогосподарської продукції [2].

Серед переваг агропромислової інтеграції виділяють такі:

– забезпечується єдиний процес виробництва, закупівлі, зберігання, переробки продукції;

- створюються більш сприятливі умови для широкого впровадження досягнень науково-технічного прогресу;
- досягається скорочення управлінського апарату;
- створюються умови для поєднання інтересів усіх учасників АПК;
- виникає можливість організації виробництва на основі ефективної економії всіх ресурсів;
- забезпечується оптимальне поєднання територіального та галузевого управління [3].

Чинником, що стримує інтеграцію аграрних виробників як у горизонтальному, так і у вертикальному напрямі, є відсутність достатніх ресурсів, які б дали їм змогу бути рівноправними партнерами об'єднань. Поліпшити цю ситуацію можна шляхом участі у даних процесах держави як гаранта майнових і фінансових внесків сільськогосподарських виробників. Окрім того, зважаючи на значний ризик діяльності в аграрній сфері, доцільним було б забезпечення реалізації страхових функцій з боку держави.

Інтегровані агропромислові структури – це підприємницькі структури різних організаційно-правових форм, які об'єдналися для оптимізації процесів виробництва, забезпечення єдності й безперервності відтворювального процесу і більш ефективного використання виробничої інфраструктури. Як свідчить практика, ці структури займають дедалі помітніше місце в аграрному секторі національної економіки, однак окремі їхні форми розвиваються неоднаковими темпами.

За масштабами діяльності виділяються перш за все агрохолдинги, утворені в результаті вертикальної інтеграції, з доволі жорстким підпорядкуванням окремих суб'єктів господарювання керівному центру. Водночас ця новітня організаційна форма агробізнесу є досить суперечливою щодо стратегічної ефективності діяльності. Агрохолдинги здебільшого нехтують соціальними і екологічними проблемами на селі, у тому числі в частині надмірної експлуатації земельних угідь із метою максимізації прибутку, не зацікавлені у здійсненні довгострокових вкладень у сільськогосподарські угіддя та забезпечення моральних та матеріальних благ сільської громади [4, с. 36].

Натомість недостатнім є розвиток обслуговуючої кооперації, партнерських форм інтеграції, агропродовольчих кластерів, спостерігається формалізм у функціонуванні багатьох асоціацій, створених за участю сільськогосподарських виробників [5, с. 72].

Усе це зумовлює необхідність державного втручання для врегулювання діяльності агрохолдингів щодо обмеження їхньої ринкової влади, встановлення збалансованості в аграрному секторі національної економіки, організації державного контролю над формами взаємовідносин між підприємницькими структурами різних організаційно-правових форм, великими та малими сільськогосподарськими товаровиробниками.

Література:

1. Камінська В. В. Синергетична ідентифікація інтеграції: монографія / за заг. ред. Є. І. Ходеківського. Житомир, 2012. 204 с.

2. Зіновчук В. В. Залучення інвестицій у сільськогосподарські кооперативи. *Фінанси України*. 1999. № 6. С. 70–78.
3. Саблук П. Т., Малік М. Й., Валентинов В. Л. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії та методології. Київ : ІАЕ, 2002. 294 с.
4. Черевко Г. В. Агрохолдинги як нові організаційні форми крупнотоварного господарювання в агробізнесі України. *Аграрна економіка*. 2012. Т. 5. № 1–2. С. 32–39.
5. Соловей Ю. Особливості поширення інтегрованих структур в аграрному секторі економіки України. *Аграрна економіка*. 2016. Т. 9. № 3–4. С. 68–73.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ ЯК ШЛЯХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

В. А. ХУДАВЕРДІЄВА, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри менеджменту, економіки та маркетингу
Д. О. ОСТАХОВ, магістрант
Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

В умовах невизначеності та турбулентності національної економіки завжди залишається відкритим питання її трансформації, актуалізації негативних тенденцій і пошук векторів для розвитку [1].

Складність системи національної економіки України полягає у тому, що поряд з необхідністю формування ринкового середовища потрібно спрямувати його в русло самоорганізації та саморозвитку національної економіки, яка має знайти своє місце в глобальних просторово-часових координатах. Структурні зміни національної економіки за впливом на вектори соціально-економічного розвитку суспільства набувають вирішального значення у системі трансформацій. Метою структурних змін економіки є створення на основі новітніх інноваційних технологій ефективної, здатної до саморозвитку національної економіки, яка забезпечуватиме добробут населення, умови рівноправного партнерства в глобальному економічному співтоваристві. Сучасні трансформаційні перетворення в Україні відбуваються на фоні структурних макроекономічних диспропорцій [1].

Уряд розпочав публічне обговорення Національної економічної стратегії до 2030 року. Урядова робоча група із залученням провідних економістів та бізнес-середовища розробляє Національну економічну стратегію, яка визначить вектори розвитку економіки з чіткими КРІ до 2030 року [2].

Про це йшлося під час першої зустрічі з широкого обговорення НЕС-2030, що відбулася 22 січня під головуванням Прем'єр-міністра Дениса Шмигала та за участі представників Уряду, Верховної Ради та Офісу Президента. Захід був присвячений темі «Інвестиційна привабливість, ринки капіталу та макроекономічна стабільність» «Вперше в історії України робиться такий довгостроковий документ, який має продемонструвати суспільству та експертам, куди рухатиметься наша країна у наступні роки. Проведений аудит держави показав, що означає, коли країна не знає, куди рухатися, коли є елементи нерозуміння стратегії. Це мільярди доларів неефективного використання

<i>Сідельнікова І. В., Пешенко К. Ю.</i> Інтеграційні процеси в аграрному секторі національної економіки: ключові проблеми та перспективи розвитку.....	169
<i>Худавердієва В. А. Остахов Д. О.</i> Національна економічна стратегія як шлях модернізації економіки.....	171
<i>Худавердієва В. А.</i> Передумови розробки національної економічної стратегії розвитку до 2030 року.....	173
<i>Чуйко Н. В., Мерчанський В. В.</i> Тенденції розвитку інвестиційної діяльності аграрного сектору України.....	175
<i>Демидюк О. О.</i> Індекс очікування ділової активності як індикатор стану національної економіки.....	177
<i>Кулинич Т. В., Канаєв Ю. О.</i> Напрямки підвищення ефективного використання трудового потенціалу України.....	179
<i>Пастух К. В.</i> Стратегічне управління місцевим економічним розвитком в умовах сучасних викликів.....	181
<i>Рибак Г. І.</i> Сучасні особливості управління інноваційною діяльністю.....	183
<i>Рибак Г. І., Шинкар Л. О.</i> Максимізації прибутку підприємств: сучасні проблеми та стратегії.....	185
<i>Шинкарь Ю. Ю.</i> Вопросы внедрения командной работы в организацию.....	187
<i>Михайлова К. В.</i> Національна економіка України у рейтингах міжнародних порівнянь.....	189
<i>Ostapenko O. V.</i> Methods of Optimizing Cash Flows of Enterprises.....	191
<i>Тверезовська К. С.</i> Бенчмаркінг та його роль в організації ресурсного планування.....	193

Наукове видання

***НОВІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА***

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

(1-28 лютого 2021 року)

*Матеріали конференції опубліковані в авторській редакції
мовою оригіналу*

Відповідальний за випуск *А. О. Москвіна*

Технічний редактор *Є. Г. Панова*

Підп. до друку 05.05.2021. Формат 60×84/16.

Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 11,7.

Тираж 30 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.